כִּשְׁתֵּי בֵיצִים אֹכֶל רִאשׁוֹן, כִּשְׁתֵּי בֵיצִים אֹכֶל שֵׁנִי שֶׁבִּלְּלָן זֶה בְּזֶה, רִאשׁוֹן. חִלְּקָן, זֶה רִאשׁוֹן וְזֶה רִאשׁוֹן. לִשְׁלֹשָׁה אוֹ לְאַרְבָּעָה, הֲרֵי אֵלּוּ שֵׁנִי.

רַבִּי יִשְׁמָעֵאל פֶּרֶק רְבִיעִי עֲבוֹדָה זָרָה נ.

בְּמִקּוֹרְבוֹת. (ה) כְּגוֹן בְּחַמָּה וְחֲצִי[ט] חַמָּה: מְרוּחָקוֹת. (ג) בְּמַרְבַּע חַמּוֹת, דְּוַדְּאִי לָאו מִינֵיהּ נְפוּל: עוֹשִׂין מַרְקוּלִים קָטָן. כְּלוֹמַר דַּרְכָּן לַעֲשׂוֹת כֵּן: נְרָאוֹת עִמּוֹ. מִקּוֹרְבוֹת מִמֵּילָא: שֶׁאֵין נְרָאוֹת עִמּוֹ מוּתָּרוֹת. דְּלָאו מִינֵיהּ נְפוּל; עוֹשִׂין מַרְקוּלִים גָּדוֹל. כְּלוֹמַר מִינֵיהּ נְפוּל: אֲבָנִים שֶׁנִּשְׂרוּ. נְרָאוֹת עִמּוֹ אֲסוּרוֹת. הָווּ לְהוּ שְׁנַיִם: תְּנֵי שֶׁנִּמְצְאוּ. נְרָאוֹת עִמּוֹ אֲסוּרוֹת, שֶׁמִּמֶּנּוּ נְפוּל, וּשְׁנַיִם דְּמַרְקוּלִים וְגַם אֲסוּרוֹת, דְּלָאו מִינֵיהּ נְפוּל: שֶׁאֵין נְרָאוֹת עִמּוֹ מוּתָּרוֹת. דְּלָאו מִינֵיהּ נְפוּל: וְסָבַר רַבִּי יִשְׁמָעֵאל שְׁתַּיִם. בְּתוֹךְ מַרְבַּע חַמּוֹתָיו מוּתָּרוֹת: וְהָתַנְיָא ר׳ יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר שְׁתַּיִם בִּתְפִיסָה לו׳. וּסְתָם תְּפִיסָה מַרְבַּע חַמּוֹת וְקָקְנֵי אֲסוּרוֹת. בִּתְפִיסָה אַחַת. הָא דְּקָקְנֵי אֲסוּרוֹת, בִּתְפִיסָה חַמַּת, שֶׁאֵין הֶסְפֵּק בֵּינָם לְמַרְקוּלִים, וְאֲסוּרָה בֵּין לְר׳ יִשְׁמָעֵאל בֵּין לְרַבָּנָן, לְכָל תּוֹךְ מַרְבַּע חַמּוֹת ״נִרְאוֹת עִמּוֹ״ קָרֵי לֵיהּ, וּכְשֶׁלֹּא מְרוּחָקוֹת הוּא דְּפְלִיגִי; וְהָא דְּתוֹקִימְנָא לְעֵיל פְּלוּגְתַּיְיהוּ בְּתוֹךְ מַרְבַּע חַמּוֹת וּלְר׳ יִשְׁמָעֵאל שֶׁפֵּיס מוּתָּרוֹת וּלְרַבָּנָן שֶׁלֹּא נַמִּי מוּתָּרוֹת, בְּשֶׁפֵּי תְּפִיסוֹת, כְּדְמְפָרֵשׁ דְּאִיכָּא גּוּבְהָה. תֵּל מִפְסִיק בֵּינָם לְמַרְקוּלִים, דְּהָווּ לְהוּ כְּמִרּוּחָקוֹת, דְּלֵיכָּא לְמֵימַר מִינֵיהּ נְפָלוּ, הִלְכָּךְ לְרַבִּי יִשְׁמָעֵאל שֶׁפֵּיס מוּתָּרוֹת, אֲבָל שֶׁלֹּא אֲסוּרוֹת, דְּעוֹשִׂין מַרְקוּלִים קָטָן בְּצַד מַרְקוּלִים גָּדוֹל: כִּי הַאי גַּוְונָא. זוֹ בְּצַד זוֹ: שִׁיקַּר מַרְקוּלִים. תְּחִילָּתוֹ, אֲבָל קָטָן הַנַּעֲשֶׂה בְּצַד הַגָּדוֹל עוֹבְדִין לוֹ כָּל דְּהוּ: ה״ג ״אַמַּאי קָרֵי לֵיהּ בֵּן שֶׁל קְדוֹשִׁים, דְּלָא אִיסְתַּפַּל בְּגוּרְתָּא דְּזוּזָא״: מִנַּיִן תְּחִקְרוֹבֶת כו׳. וְהָכִי תַּקְרוֹבֶת גִּיטָהּ, דְּסַוֹּרֵךְ אֶבֶן לְמַרְקוּלִים זוֹ הִיא עֲבוֹדָתוֹ, הִלְכָּךְ לְהוּ עֲבוֹדָה זָרָה עַלְמָה הִיא[כ] דְּתִיסְגֵּי לְהוּ בְּבֵיטוּל: כְּעֵין פְּגִים. (ג) זְמָנִים שֶׁבַּמִּקְדָּשׁ הוּא דְּהָוֵי תַּקְרוֹבֶת, כְּדִכְתִיב (שְׁמוֹת כב) ״זוֹבֵחַ לָאֱלֹהִים יָחֳרָם, בִּלְתִּי לַה׳ לְבַדּוֹ״, אֲלַמְעָה דּוֹמֶה כְּלִפְנִים קָרֵי זֶבַח עֲבוֹדָה זָרָה, וְאֲבָנִים אֵין עוֹבְדִין לָהֶם[ל] בְּפִנִים: מוּתָּרוֹת בְּמִקּוֹרְבוֹת נַמִּי דְּאִיכָּא לְמֵימַר מִינֵיהּ נָפַל, דִּבְרֵי הַכֹּל אֲסוּרוֹת, כִּי פְּלִיגִי בִּמְרוּחָקוֹת. וְהָא בְּצַד אַרְבַּע אַמּוֹת דִּידֵיהּ, רַבִּי יִשְׁמָעֵאל סָבַר עוֹשִׂין מַרְקוּלִים קָטָן בְּצַד מַרְקוּלִים גָּדוֹל, שָׁלֹשׁ דְּדָמְיָין לְמַרְקוּלִים אֲסוּרוֹת, שְׁתַּיִם מוּתָּרוֹת; רַבָּנַן סְבְרִי אֵין עוֹשִׂין מַרְקוּלִים קָטָן בְּצַד מַרְקוּלִים גָּדוֹל, לָא שְׁנָא שָׁלֹשׁ וְלָא שְׁנָא שְׁתַּיִם, נְרָאוֹת עִמּוֹ אֲסוּרוֹת, שֶׁאֵין נְרָאוֹת עִמּוֹ מוּתָּרוֹת: אָמַר מַר, בְּיָדוּעַ שֶׁנִּשְׂרוּ מִמֶּנּוּ, דִּבְרֵי הַכֹּל אֲסוּרוֹת. וּרְמִינְהִי, אֲבָנִים שֶׁנִּשְׂרוּ מִן הַמַּרְקוּלִים, נְרָאוֹת עִמּוֹ אֲסוּרוֹת, שֶׁאֵין נְרָאוֹת עִמּוֹ מוּתָּרוֹת; וְר׳ יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר, שָׁלֹשׁ אֲסוּרוֹת, שְׁתַּיִם מוּתָּרוֹת. אָמַר רָבָא, לָא תֵּימָא שֶׁנִּשְׂרוּ, אֶלָּא אֵימָא שֶׁנִּמְצְאוּ. וְסָבַר רַבִּי יִשְׁמָעֵאל שְׁתַּיִם מוּתָּרוֹת, וְהָתַנְיָא, רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר, שְׁתַּיִם בִּתְפִיסָה לו׳ אֲסוּרוֹת, שָׁלֹשׁ אֲפִילּוּ מְרוּחָקוֹת אֲסוּרוֹת. אָמַר רָבָא, לָא קַשְׁיָא, כָּאן בִּתְפִיסָה אַחַת, כָּאן בִּשְׁתֵּי תְּפִיסוֹת, וְה״ד, דְּאִיכָּא גּוּבְהָה בֵּינֵי וּבֵינֵי. וּמַרְקוּלִים כִּי הַאי גַּוְונָא מִי הָוֵי, וְהָא תַּנְיָא, [פ]אֵלּוּ הֵן אַבְנֵי בֵית קוּלִים, אַחַת מִכָּאן וְאַחַת מִכָּאן וְאַחַת עַל גַּבֵּיהֶן. אָמַר רָבָא, כִּי תַּנְיָא הַהִיא, בְּעִיקַּר מַרְקוּלִים. בֵּי יַנַּאי מַלְכָּא חָרוּב, אֲתָא עוֹבְדֵי כוֹכָבִים אוֹקִימוּ בֵּיהּ מַרְקוּלִים, אֲתָא עוֹבְדֵי כוֹכָבִים אַחֲרִינֵי דְּלָא פָּלְחִי לְמַרְקוּלִים, שַׁקְלִינְהוּ וְחִיפּוּ בְּהֵן דְּרָכִים וּסְטַרְטָאוֹת. אִיכָּא רַבָּנַן דְּפָרְשִׁי, וְאִיכָּא רַבָּנַן דְּלָא פָּרְשִׁי. א״ר יוֹחָנָן, בְּנֵן שֶׁל קְדוֹשִׁים מְהַלֵּךְ עֲלֵיהֶן וַאֲנַן נִפְרוֹשׁ מֵהֶן. [ג]מַאן נִיהוּ בְּנֵן שֶׁל קְדוֹשִׁים, רַבִּי מְנַחֵם בְּרַבִּי סִימַאי, וְאַמַּאי קָרוּ לֵיהּ בְּנֵן שֶׁל קְדוֹשִׁים, דְּאַפִּילּוּ בְּצוּרְתָּא דְּזוּזָא לָא מִיסְתַּכֵּל. מ״ט דְּמַאן דְּפָרִישׁ. סָבַר לָהּ כִּי הָא דְּאָמַר [ג]רַב גִּידֵּל אָמַר רַב חִיָּיא בַּר יוֹסֵף אָמַר רַב, מִנַּיִן לְתַקְרוֹבֶת עֲבוֹדָה זָרָה שֶׁאֵין לָהּ בִּטּוּלָה עוֹלָמִית, שֶׁנֶּאֱמַר [א]״וְיַצְּמִדוּ לְבַעַל פְּעוֹר וַיֹּאכְלוּ זִבְחֵי מֵתִים״, מַה מֵת אֵין לוֹ בִּטּוּלָה לְעוֹלָם, אַף תִּקְרוֹבֶת עֲבוֹדָה זָרָה אֵין לָהּ בִּטּוּלָה לְעוֹלָם. וּמַאן דְּלָא פָּרִישׁ אָמַר, בָּעֵינָא כְּעֵין פְּגִים וְלֵיכָּא. אָמַר רַב יוֹסֵף בַּר אַבָּא, אִיקְּלַע רַבָּה בַּר יִרְמְיָה לְאַתְרִין, וַאֲתָא וְאֵיתִי מַתְנִיתָא בִּידֵיהּ, [ד]עוֹבֵד כּוֹכָבִים שֶׁהֵבִיא אֲבָנִים מִן הַמַּרְקוּלִים וְחִיפָּה בָּהֶן דְּרָכִים וּסְרַטְיָאוֹת, מוּתָּרוֹת

וְה״פ, כְּמַן בִּתְפִיסָה חַמַּת, דְּלֵיכָּא גּוּבְהָה, וְתוֹךְ מַרְבַּע חַמּוֹת תַּע״ג שֶׁאֵינָן נִרְאוֹת קָאָמַר דַּלְמֵימַר רַבִּי יִשְׁמָעֵאל דַּלְמֵימַר שְׁתַּיִם אֲסוּרוֹת, דְּלֵיכָּא לְמֵימַר מַרְקוּלִים קָטָן גָּדוֹל דְּמִיסְתַּבְּרָא דְּלָא מִיתְּרָא דְּמִרְקוּלִים עַבְדִּינְהוּ. וְרַבָּנַן סָבְרִי לָא שָׁנָא בִּתְפִיסָה חַמַּת לָא שָׁנָא שְׁתַּיִם לָא שָׁנָא שָׁלֹשׁ, נִרְאוֹת אֲסוּרוֹת אֵינָן נִרְאוֹת מוּתָּרוֹת, דְּאֵין עוֹשִׂין מַרְקוּלִים קָטָן בְּצַד מַרְקוּלִים גָּדוֹל. וְלְעֵיל ס״ד (ט) כֵּן, בְּמִקּוֹרְבוֹת הַרְבֵּה שֶׁנִּרְאוֹת עִמּוֹ כ״ע לָא פְּלִיגִי דַּאֲסוּרוֹת וַאֲפִילּוּ חַמַּת, כִּי פְּלִיגִי בִּמְרוּחָקוֹת, פִּירוּשׁ שֶׁאֵינָן נִרְאוֹת; קס״ד בִּמְרוּחָקוֹת הַרְבֵּה קָאָמַר דַּלְמֵימַר שְׁנֵי מַרְבַּע חַמּוֹת, וּפָרֵיךְ ״וְהָא בְּצַד מַרְקוּלִים קָטָנִי״, וּמַסִּיק בְּצַד מַרְבַּע חַמּוֹת קָמְיַיפְּנֵי[מ], דְּרַבִּי יִשְׁמָעֵאל סָבַר מִשּׁוּם דְּמוֹכְחָא מִילְּתָא דְּהוּא מַרְקוּלִים, דְּשׁוֹשִׁין קָטָן בְּצַד גָּדוֹל תַּע״ג דְּאֵין נִרְאוֹת עִמּוֹ (י), אֲבָל שֶׁפֵּיס לָא כְּיָין דְּלֵיכָּא גּוּבְהָה כְּדִמְסַיֵּים, אֲבָל שֶׁלֹּא תַּע״ג דְּלֵיכָּא גּוּבְהָה עוֹשִׂין דַּוְקָא תּוֹךְ מַרְבַּע חַמּוֹת כְּדְקָנֵי בְּצַד מַרְקוּלִים, וְהָא דְּקָנֵי בַּדְּרֵיְיתָא שֶׁלֹּא שֶׁפֵּיס מוּתָּרוֹת, כְּיָין דְּאֵין נִרְאוֹת עִמּוֹ בְּשֹׁבֶל הַגּוּבְהָה מְרוּחָקוֹת קָרֵי לְהוּ: **וְסָבַר** רַבִּי יִשְׁמָעֵאל שְׁתַּיִם מוּתָּרוֹת. פִּירוּשׁ בְּתוֹךְ מַרְבַּע חַמּוֹת. וְקַשֶּׁה לִי, דְּה״ה דַּהֲוָה מְצֵי לְמִקְתַּשׁוּיֵי וְסָבַר ר׳ יִשְׁמָעֵאל שָׁלֹשׁ חוּץ לְמַרְבַּע מוּתָּרוֹת, וּלְפִי הַמַּסְקְנָא נִיחָא, וְדוּק: **אַבְנֵי** בֵית קוּלִים. הַקְשָׁה ר״ת, לְיוֹסֵף מַזְכִּירִין שְׁמָהּ בֵּין שֶׁלֹּא בְּתוּבָה בְּתוֹרָה, דְּבְקָרֵי מַרְבַּע מִיתוֹת (סַנְהֶדְרִין דף סג:) מַשְׁמַע דְּעָבֵד מַ״שֶׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים לֹא תַזְכִּירוּ. וְאוֹמֵר רַבֵּינוּ תָּם, דְּ״קִילּוּס״ לְשׁוֹן שֵׁבֶט שְׁמָהּ, וְתַכְמִים כִּנּוּ אוֹתָהּ ״קוּלִים״ לְשׁוֹן לַעַג וְקֶלֶס (הִכְלִים מד), וְהֵנוּ ״מַרְקוּלִים״ חִילּוּף קִילּוּס[ן], לְשׁוֹן ״מַר דִּשְׁמוּעָה״ פֶּרֶק גִּיד הַנָּשֶׁה (חוּלִין דף מד.), ״מַר דְּכַנְפָּא״ (בְּכוֹרוֹת דף ג.)[ו]:

ה״ג בְּנֵן שֶׁל קְדוֹשִׁים מְהַלֵּךְ עֲלֵיהֶם. לְשׁוֹן יָחִיד, וְכֵן בְּסָמוּךְ ״אֲפִילּוּ בְּצוּרְתָּא דְּזוּזָא לָא מִסְתַּכֵּל, דְּלַרַבִּי מְנַחֵם בְּרַבִּי סִימַאי, מִשּׁוּם דְּלָא אִיסְתַּכֵּל בְּצוּרְתָּא דְּזוּזָא. **וְמ״מ,** מַה דְּסַיְּדוּת אִיכָּא בְּזֶה, לָא אָמְרִינָן פֶּרֶק שׁוֹחֵט (שַׁבָּת דף קמט.) דְּיוֹקְנָהּ עַלְמָה, אֲסוּרָה לְהִסְתַּכֵּל אֲפִילּוּ בְּחוֹט דְּכִתְיב ״אַל תִּפְנוּ אֶל הָאֱלִילִים״. וְשֶׁמָּא בְּצוּרָתָא דְּזוּזָא שָׁרֵגִיל לְרָאוֹת בָּהּ תָּדִיר לָא שַׁיְיכָא בָּהּ הַסְפָּקָה וּמַ״ה לָא מִסְתַּכֵּל[ו]: **בָּעֵינָן** כְּעֵין פְּגִים וְלֵיכָּא. פִּירֵשׁ רַבֵּינוּ שְׁמוּאֵל בֶּשֶׁם רַבֵּינוּ שְׁלֹמֹה[ח] וְזֶה לְשׁוֹנוֹ, (כ) מִן זְבִיחָה דְּכְעִין, וְה״ה לְכָל שֶׁהֵן תַּקְרוֹבֶת דְּמִזְבֵּחַ כְּגוֹן קִיטּוּר וְיִסּוּךְ, וְכָל דְּעוֹלִין לְגַבֵּי מִזְבֵּחַ תַּקְרוֹבֶת עֲבוֹדָה זָרָה לְעִנְיָן שֶׁלֹּא יְכוֹלִין לִיבָּטֵל, וְהֵם כָּל מִינֵי מַאֲכָל, וּדְקָתָנֵי נַמִּי בְּמַתְנִיתִין[ט] יַיְנוֹת שְׁמָנִים וּסְלָתוֹת, הִלְכָּךְ הָנֵי תַּקְרוֹבֶת; מִיהוּ אִתְּמוֹרֵי הוּא דְּמִתַּקְרֵי מִשּׁוּם דְּנַעֲשִׂים עֲבוֹדָה זָרָה עַלְמָה כְּדִלְקָמָן בְּשֶׁמַעְתִּין (דף נח.), וּבַעֲבוֹדָה זָרָה מְהֵנֵי בִּיטּוּל, וְהָא בָּטְלוּ דְּחִפּוּי בָּהֶן דְּרָכִים. וְשֶׁמְּעִינָן מִהָכָא, דְּהָנֵי גְּרוֹת שֶׁל שַׁעֲוָה שֶׁמְּצוּיִין דּוֹרוֹן לַעֲבוֹדָה זָרָה וּמִדְּלִיקִין בְּפִכְיַסֵּר, מִשְּׁכִיבָּן[ז] הַגַּלָּח וּמְכָרָם לוֹ נָתְנָם לְיִשְׂרָאֵל מוּתָּר בַּהֲנָאָה מִמֶּה נַפְשָׁךְ, אִי תַּקְרוֹבֶת עֲבוֹדָה זָרָה הָוֵי, שֶׁלֹּא בִּיטּוּל

בִּיטּוּל

מסורת הש״ס עם הוספות

(ה) [נ״מ דף כה:]. (ו) פסחים קד., (ג) [נקמן נב:]. (ד) לעיל מב. [תוספתא פ״ז ה״ר ע״ש], (ה) [ע״ין סנהדרין ס:, (ו) [וע״ע תוס׳ סנהדרין סד. ד״ה מרקולים ותוס׳ ב״מ כה: ד״ה כאבני], (ז) [וע״ע תוס׳ שבת קמט. ד״ה וליוקנין], (ח) מובא עוד בתוס׳ רבינו יהודה, ביראים ס״ס קא (בקיצור), בראב״ה ס״ס אלף ונא, באו״ז סי׳ רח רט, בתוס׳ הרא״ש ובפסקיו, במרדכי, ועוד, (ט) [נקמן נז:].

הגהות הב״ח

(א) רש״י ד״ה בתקורבות מאד כגון בחמה[מ]. (ב) ד״ה מרוחקות כלומר בתוך ארבע אמות[מ]. (ג) ד״ה כעין פגים בעין זמיתה[מ]. (ד) תוספות ד״ה במקורבות וכו׳ קרי ליה ופלוגתייהו וכו׳ שנשמעה הסכמא כל כך: (ה) בא״ד אפי׳ מרוחקות אסורות ועוד כיון: (ו) בא״ד ועוד דמשמע אף לפי המסקנא ר״ב ותימה דהך קושיא גם לפירושם קשיא ולריך לאכן הא דמתלי המוס׳ בסמוך [ומה מקום לקושיא זו] להקשות אפרש״י: (ז) בא״ד א״כ הגובה בקרוב למרקולים ממש היא וכבר נעבדו אותן האבנים כשנופלות א״כ וכו׳ כאילו לא היה גופה שכיון שנעבדו האבנים מה מזיק לכן וכו׳ הה״ק במקורבות תוך ל׳. ר״ב פי׳ דלמסקנא הסיא מקורבות ומרוחקות דלעיל אידי ואידי תוך ל׳ [ומליכא] גופה מקורבות קרי ליה [וד״ה אסורות] והיכא דליכא גופה מרוחקות קרי ליה ופליגי: (ח) בא״ד כי אם מעט דכשהם: (ט) בא״ד ולעיל ס״ד הכי במקורבות: (י) בא״ד תע״ג דאין נראות עמו אסורות אבל: (כ) ד״ה בעינן וכו׳ ח״ל כעין זמיתה[מ]:

תורה אור השלם

א) וַיַּצְמְדוּ לְבַעַל פְּעוֹר וַיֹּאכְלוּ זִבְחֵי מֵתִים:
[תהלים קו, כח]

הגהות וציונים

(מ) כת״י ותוס׳ **״או בחצי אמה״**: [ב] צ״ל גינהו (בארות המים, וכ״ה בכת״י): [ג] צ״ל בהם (רש״ש, וכ״ה בכת״י ובתוס׳ ע״ב): [ד] **שבתוך** (בארות המים): [ה] **וקמיפלגי** (דפו״י) דר׳ ישמעאל סבר **אסורות** משום (בארות המים): [ו] בדפוסי פיזרו ווניציאה ״קולים״, ומהרש״ל (ביאורי הסמ״ג ל״ח לב) הגיה כלפנינו. וכן בתוס׳ הרא״ש **״כלומר בחילוף** קילוס״. ועי׳ מהר״ם: [ז] ״ג **משכנן** (או״ז, ועי׳ בא״ש, ב״י בהעתקת התוס׳): [מ] כ״ה בתוס׳: [מ] כ״ה תוס׳ סד״ה בעינן: [ן] דפו״י **בזכחים**, וכ״ה בתוספות רבינו יהודה ובאו״ז:

מסכת טהרות

עין משפט נר מצוה

ב א מיי׳ פ״ח מהלכות עבודת הכוכבים הלכה ט סמג לאוין מה טוש״ע י״ד סימן קלט סעיף ב:

רבינו חננאל

מקורבות נמי בתוך ד׳ אמות דאיכא למימר מיניה נפל אסורות. כי פליגי במרוחקות ר׳ ישמעאל סבר עושין מרקוליס קטן בצד מרקוליס גדול. ולא שנא שלש ולא שנא שתים נראות עמו מותרות. **הא דתניא אבנים שנשרו מן המרקוליס** מ) תרצה רבא הכי. לא תימא שנשרו אלא אימא שנמצאו. והא דתניא ר׳ ישמעאל אומר שתים בתפיסה אחת אסורות כו׳. אוקמה רבא שתים בתפיסה אחת כגון דליכא גובהה ביני ביני אסורות. חיישינן דלמא מן המרקוליס נשרו. אבל בשתים בשתי תפיסות כגון דאיכא גובהה ביני ביני מותרות. שלש אפילו מרוחקות אסורות: **והא דתניא** אלו הן אבני בית קוליס אחת מיכן ואחת מיכן ואחת על גביהן. אוקמה רבא ההיא בעיקר מרקוליס: **בי ינאי מלכא חרוב** ואזלו עובדי כוכבים ואוקמו ביה מרקוליס. ואתו אחרים דלא פלחו למרקוליס ושקלו לאבנים וחיפו בהן דרכים וסרטיות. איכא רבנן דהוו פרשי מהנהו דרכים וסטרטיות א״ר יוחנן בנן של קדושים והם ר׳ מנחם בר׳ סימאי מהלך בהן ואנן נפרוש מהן: **ירושלמי** ג) נחום איש קדש קדשים עבר קומי אדורי צלמא ואנת לא עבר עבור קומוי וסמי עינייהו. **ומאן דפריש סבר** כיון דתקרובת עבודת כוכבים הוקשה למת. מה מת אין לו טהרה עולמית. אף תקרובת עבודת כוכבים אין לה היתר עולמית. ומאן דלא פריש סבר אם היא תקרובת דעבודת כוכבים כעין תקרובת פנים. פי׳ כגון קרבן בהמה וכיוצא בה הוי תקרובת ואם לאו לא הוי תקרובת. **אמר רב יוסף בר אבא** רבה בר ירמיה אייתי מתניתא בידיה עובד כוכבים שהביא אבנים מן המרקוליס וחיפה בהן דרכים וסטרטיות

חשק שלמה על ר״ח

מ) נלמה דחסר וכ״ל אם לין נלאות עמו מוחרות. ג) הוא מיכוחלמי לעיל בפ״ג הלי״ז ופס אימא מוכ״ל דר׳ יעקב בר אידי הוה מסתמיך בריב״ל מעין לאחדיה לגמא ל״ל נחוה לים קדש קדשים וכו׳.

ליקוטי רש״י

אחת מכאן ואחת מכאן. והשלשים מלים על זה ומלים על זה [ב״מ כה:]. **אבנים מן המרקוליס.** יש עכו״ס שעובדין לגל של מגנים ומוקין לה מרקוליס וכל הבא זורק לה מתן ויש עבודה [לעיל מב.].